

POSUDEK

na disertační práci Mgr. Bc. Zdeňka Kučery předložené na Univerzitě Karlově, Právnické fakultě na téma „Přeshraniční aspekty soukromoprávních deliktů v kyberprostoru“

Disertační práce je zaměřena na téma, které se stává stále více předmětem odborné pozornosti. Předmětem disertační práce a dá se říci i cílem je podle autora zkoumání civilněprávních deliktů v kyberprostoru z pohledu mezinárodního práva soukromého. Autor konstatuje, že disertační práce volí poměrně netradiční přístup, který spočívá v analýze těchto otázek ve světle různých právních řádů. Cílem analýzy má být odpověď na otázku, zdali současné normy mezinárodního práva soukromého jsou použitelné v prostředí kyberprostoru a s jakými problémy se lze setkat při jejich praktické aplikaci (str. 17). Z toho lze usoudit, že jedna z použitých metod v práci je metoda analýzy. V úvodní části práce však postrádám podrobnější vymezení použitých metod, které zde nejsou výslovně obsaženy.

Vzhledem k takto vymezenému cíli je disertační práce členěna na úvod, kapitolu o fungování kyberprostoru, kapitolu o deliktní odpovědnosti v obecnosti. Následuje kapitola o omezení deliktní odpovědnosti ISP. Další část je zaměřena na přístupy mezinárodního práva soukromého, která je věnována kolizní úpravě. Následují určení soudní příslušnosti v kyberprostoru podle Nařízení Brusel I, dále určení rozhodného práva v kyberprostoru podle nařízení Řím II. Další část obsahuje rozbor problematiky kyberprostoru z hlediska zákona o mezinárodním právu soukromém, následuje závěr. Celkový rozsah práce je 168 stran.

Dá se konstatovat, že první kapitoly jsou zaměřeny spíše na obecný vstup do dané problematiky. V otázkách kyberprostoru jsou zajímavé i úvahy o subjektech. Uchazeč konstatuje, že určení subjektu v kyberprostoru je nesnadné. Vystává tak otázka, zda jsou v tomto směru určitá specifika. Například, jak posuzovat elektronické agenty, které autor označuje za zvláštní naprogramované zmocněnce uživatelů sítí (str. 36). K těmto aspektům by se mohl doktorand vyjádřit při ústní obhajobě.

Kvalifikovaně rozebírá i právní pojmy vztahující se k danému tématu, zejména otázky deliktní odpovědnosti. Problematika mezinárodního práva soukromého je analyzována až ve druhé polovině disertační práce, kdy se autor zaměřuje zejména na otázky kolizní úpravy (pátá kapitola). V souvislosti s problematikou kyberprostoru se zamýšlí nad otázkou, jaká kolizní kritéria jsou aplikovatelná na dané téma. Dospívá k dílčímu závěru, že z tradičních hraničních určovatелů jsou pro problematiku kyberprostoru vhodné např. kritérium bydliště žalovaného, avšak s ohledem na nemožnost řádné identifikace subjektu ani

toto kritérium není ideální (str. 100). Na druhé straně nepovažuje za vhodné hraniční určovatele související s místem v kyberprostoru, jako je např. poloha serveru (str. 101). Hraniční určovatele *lex loci commissi* a *lex loci damni infecti* navazují s místem, které souvisí s určitým časem páčání deliktu. Jedná se o kolizní kritéria týkající se přímo zvoleného tématu práce zaměřené na soukromoprávní delikty. Při ústní obhajobě by bylo vhodné, kdyby uchazeč zhodnotil výhody či nevýhody jejich použití v souvislosti s kyberprostorem.

Výraznější analýza pokud jde o problematiku kyberprostoru je v následující části věnované příslušnosti v kyberprostoru podle Nařízení Brusel I. Při obecném vymezení mezinárodního práva soukromého v rámci EU na str. 102 by vedle Amsterodamské smlouvy z roku 1997 bylo možná vhodné zmínit i současnou platnou právní úpravu vymezující opatření v této oblasti ve Smlouvě o fungování EU. Autor v této kapitole na základě analýzy případů řešených SDEU řeší otázku příslušnosti soudů, zejména se zabývá interpretací čl. 5 odst. 3 Nařízení Brusel I. Při ústní obhajobě by mohl vyjádřit vlastní názor na to jak interpretovat tento článek v souvislosti s delikty, které vznikají v kyberprostoru. V praxi SDEU se zdá, že tento soud v případě deliktů na internetu vychází při určení příslušnosti soudu z místa bydliště (sídla) žalovaného. Na otázky příslušnosti logicky navazuje rozbor kolizní úpravy v Nařízení Řím II a česká právní úprava v novém zákonu o mezinárodním právu soukromém jako doplněk k přímo aplikovatelným předpisům EU.

Pokud jde o hodnocení, v disertační práci si autor vybral téma, které je velmi aktuální a zatím jen částečně zpracované. Uchopení problematiky kyberprostoru a aplikování příslušných právních norem na tyto otázky není snadné, což je i v jednotlivých kapitolách zřejmé, o to přínosnější práce je.

Pokud jde o zhodnocení postupu řešení problémů, práce má logickou koncepci. Co se týče naplnění cílů, jak jsou vymezeny v práci, dá se konstatovat, že uchazeč cíle své práce naplnil. Lítovat lze toho že si nevymezil hypotézy na které by hledal odpověď a také se podrobněji nezabýval vymezením metod použitých ve své práci (viz výše). Sám např. na str. 102 zmiňuje, že kapitola představuje syntézu poznatků získaných v předchozích kapitolách a že teoretická analýza hraničních určovatelů bude aplikována na konkrétní právní předpisy.

Práce je napsána srozumitelným jazykem. Seznam použité literatury obsahuje řadu položek děl českých a zahraničních autorů včetně právních předpisů, judikatury a řady internetových zdrojů. O práci se zdroji svědčí i na 327 poznámek pod čarou.

Disertační práce splňuje požadavky kladené na disertační práce. Na základě výše uvedeného dle čl. 66 odst. 8 Vnitřního předpisu, kterým se mění pravidla pro organizaci

studia na PF UK: „**Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací**“. Zároveň doporučuji, aby při ústní obhajobě uchazeč reagoval na otázky a připomínky obsažené v posudku. Po úspěšné obhajobě navrhuji udělení vědeckého titulu Ph.D.

V Praze dne 11. 9. 2014

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.